

Styrets medlemmer

Vår saksbehandler/tlf.
Lise Rydje / 92834159

Vår ref.
2025/9910
Deres ref.

Oslo,
29.01.2026

Styremøte 1/26, 6. februar - Innkalling

Vi viser til kontakt og innkaller med dette styrets medlemmer til styremøte 1/26.
Møtestart fredag 6. februar kl 10:00 i Forskningsrådets lokaler, møteslutt kl 16:00.

Vedlagt oversendes saksdokumenter.

Vedr praktiske spørsmål, ta kontakt med Lise Rydje, mobil 92834159 / epost: lr@forskningsradet.no

Vel møtt til møtet!

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Mari Sundli Tveit
Adm. direktør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevet signatur

Norges forskningsråds styre

Dato

Fredag 6. februar 2026
10:00-16:00

Sted

Forskningsrådets lokaler, Hassel 2

Sak S 01/26	Godkjenning av sakslisten	10:00-
Sak S 02/26	Godkjent vedtaksprotokoll fra styremøte 7/25, 4. des. - <i>vedlegg</i>	
Sak S 03/26	Spørsmål om habilitet	
Sak S 04/26	Skriftlige og muntlige orienteringer - <i>vedlegg</i>	- 11:00
Sak S 05/26	Seminar: Forskningsrådets strategi	11.00 – 12.30
	LUNSJ	12.30 – 13.15
Sak S 06/26	Årsrapport 2025 – styrets beretning og framtidsutsikter - <i>vedlegg</i>	13.15 – 13.45
Sak S 07/26	Innspill til KDs høring om instituttsektor	13.45 – 14:15
Sak S 08/26	Årshjul - <i>vedlegg</i>	14.15 –
Sak S 09/26	Eventuelt	– 14.20
Sak S 10/26	Vedtaksprotokoll godkjennes	14.20 – 14.30
Sak S 11/25	Oppsummering - Dialog mellom styret og adm. direktør - Dialog styret	14:30 – 15.30

Norges forskningsråds styre, møte 7/2025

Dato

4. desember 2025
kl 10:00 -15:00

Sted

Forskningsrådets lokaler

Til stede

Gunnar Bovim – leder
Birger Vikøren – nestleder
Paula Eerola (deltok på sakene 87, 88, 92, 93, 94, 95, 96, 97 og 98)
Gunnar Hovland
Iselin Marstrander
Linda Nøstbakken
Britt Elin Steinveg
Lillian Baltzrud, valgt av de ansatte
Per Magnus Kommandantvold, valgt av de ansatte

Forfall

Til stede fra
Forskningsrådet

Mari Sundli Tveit, administrerende direktør
Anne Kjersti Fahlvik, områdedirektør Innovasjon i næringsliv og offentlig sektor
Tove Karin Stølen, områdedirektør Virksomhetsutvikling og drift
Jesper W. Simonsen, områdedirektør Investering, rådgivning og dialog
Benedicte Løseth, områdedirektør Forskningssystemet og internasjonalisering
Christian Haug-Moberg, pressesjef
Stig Slipersæter, avdelingsdirektør
Tobias Ellingsen, spesialrådgiver/protokollfører

Sak S 87.2/25: Johannes Waage Løvhaug, Heidi Dybesland
Sak S 89/25: Marianne Jensen
Sak S 90/25: Johan Skivik Aubell
Sak S 91/25: Johan Skivik Aubell, Yngvill Rådmannsøy Tømmerberg
Sak S 92/25: Johan Skivik Aubell, Ørjan Munkvold
Sak S 93/25: Jonas Gaudernack (PricewaterhouseCoopers AS), Johan Skivik Aubell
Sak S 94/25: Inger Midtkandal

Sak S 84/25**Godkjenning av sakslisten**

Vedtak:

Styret godkjenner sakslisten.

Sak S 85/25**Godkjent møteprotokoll fra styremøte 5/25**

Sak S 86/25**Spørsmål om habilitet**

Vedtak:

Gunnar Bovim fratrådte under styrets vurdering av habilitet knyttet til sak S 89/25.
Birger Vikøren ledet møtet under saken.

Gunnar Bovim erklærte seg inhabil i sak S 89/25. Styret sluttet seg til habilitetsvurderingen.

Ingen inhabilitet for øvrige saker i møtet.

Sak S 87/25

Skriftlige og muntlige orienteringer

Skriftlige orienteringer:

- Status fra digitaliseringsprosjektet iFront
- Kunnskapsgrunnlag for vurdering av sensitive teknologier (KVASt)
- Gjennomgang av instituttsektoren
- Adm. dir. Mari Sundli Tveit gjenvalgt som president i Science Europe
- Ny leiekontrakt for Forskningsrådets kontorlokaler fra 2029
- Nytt system for søknader, søknadsbehandling og prosjektoppfølgning i Forskningsrådet
- Forskningsrådet får ny kontaktfunksjon
- Supplerende tildelingsbrev

Muntlige orienteringer:

- Justering av grensen for karantene i FRIRPO
- Resultater fra siste undersøkelse av Forskningsrådets omdømme

Saksgrunnlag:

- Sak S 87/25 Skriftlige orienteringer, med vedlegg

Vedtak:

Styret tar informasjonen til orientering.

Sak S 88/25

Samarbeid med Innovasjon Norge – besøk av adm.dir Håkon Haugli

Saksgrunnlag:

- Sak S 88/25 Samarbeid med Innovasjon Norge - besøk av adm.dir. Håkon Haugli

Vedtak:

Innovasjon Norge er en sentral samarbeidspartner for Forskningsrådet som del av det næringsrettede virkemiddelapparatet.

Styret takker Haugli for god presentasjon og dialog og ser frem til fortsatt godt samarbeid med Innovasjon Norge. Styret vil særlig fremheve viktigheten av samarbeid inn mot det kommende Horisont Europa og det europeiske konkurranseevnefondet.

Det bør vurderes et felles styreseminar med styret i Innovasjon Norge i 2026.

Sak S 89/25

Oppnevning av Porteføljestyre for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap

Saksgrunnlag:

- Sak S 89/25 Oppnevning av nytt porteføljestyre for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap

Vedtak:

Styrets nestleder Birger Vikøren ledet møtet under saken. Gunnar Bovim fratrådte på grunn av inhabilitet. Ansatterepresentantene i styret fratrådte i behandlingen av saken.

Regjeringen gir i stortingsmeldingen om forskningssystemet (Meld St. 14 2024-2025 Sikker kunnskap i en usikker verden) Forskningsrådet en utvidet rolle som koblingsmekanisme for å samordne den åpne, skjermede og graderte forskningen under et felles system.

For å bidra til å ivareta denne rollen oppnevner styret Forskningsrådets porteføljestyre for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap på bakgrunn av foreslått profil og sammensetning. Oppnevningen gjelder for perioden 1.1.2026 - 31.12.2027.

Nestleder i Forskningsrådets styre gis fullmakt til å ferdigstille oppnevningen i tråd med styrets innspill og administrasjonens forslag.

Dersom oppnevningen medfører endringer i sammensetningen av andre porteføljestyre, gis styreleder fullmakt til å justere disse porteføljestyrene jf. mandat for Forskningsrådets porteføljestyre §2.1.

Sak S 90/25

Godkjenning av eiendomsbudsjettet 2026

Saksgrunnlag:

- Sak S 90/25 Godkjenning av eiendomsbudsjettet 2026

Vedtak:

Styret har fått seg forelagt budsjett for Eiendomsfondet for 2026 knyttet til Forskningsrådets forvaltning av statens eiendommer i Gaustadbekkdalen i Oslo. Det er videre lagt fram forslag til prosess for overføring av forvaltningsansvaret fra Forskningsrådet til Statsbygg og UiO iht. Stortingets vedtak.

Styret vedtar budsjett for Eiendomsfondet for 2026 og stiller seg bak foreslått prosess for overføring av forvaltningsansvaret av eiendommene til Statsbygg.

Sak S 91/25

Godkjenning av porteføljestyrenes investeringsplaner 2026-2028 og fordeling av tilskuddsbudsjett 2026

Saksgrunnlag:

- Sak S 91/25 Godkjenning av porteføljestyrenes investeringsplaner 2026-28 og fordeling av tilskuddsbudsjett for 2026, med vedlegg

Vedtak:

Styret godkjenner tilskuddsbudsjettet for 2026 med fordeling av bevilgning og tilsagnsrammer til porteføljestyrene. Styret er tilfreds med at prioriteringer gjort i budsjettforslagene for 2026 og 2027 er innarbeidet i budsjettfordelingen. Styret godkjenner videre investeringsplanene for porteføljestyrene med de endringer som følger av det økte handlingsrommet. Eventuelle endringer som følge av styrets behandling innarbeides i tilskuddsbudsjettet og i de endelige investeringsplanene.

Styret vedtar følgende bevilgning og tilsagnsramme for porteføljestyrene for 2026:

Porteføljestyre	Bevilgning 2026	Tilsagnsramme 2026
Adm.dir-fullmakt	952 000	984 000
Banebrytende forskning	1 654 000	1 686 900
Demokrati og global utvikling	406 000	703 500
Energi og transport	1 550 000	1 669 800
Forskningssystemet	1 402 000	2 066 200
Forsvarsevne, sikkerhet og beredskap	9 000	346 000
Helse	539 000	431 400
Innovasjon	1 726 000	1 500 200
Klima og miljø	693 000	1 747 200
Mat og bioressurser	462 000	495 500
Muliggjørende teknologier	848 000	1 041 300
Samisk samfunn og kultur	22 000	32 000
Velferd og utdanning	566 000	684 000
Sum	10 829 000	13 388 000

Administrerende direktør gis fullmakt til å justere investeringsplaner og budsjett på grunnlag av styrets behandling, Stortingets endelige behandling av statsbudsjettet for 2026 og tildelingsbrev fra departementene. Fullmakten gis under forutsetning av at det ikke er behov for vesentlige endringer som følge av Stortingets endelige budsjettvedtak eller departementenes tildelingsbrev.

Sak S 92/25

Driftsbudsjett 2026

Saksgrunnlag:

- Sak S 92/25 Driftsbudsjett 2026, med vedlegg

Vedtak:

Styret har fått fremlagt budsjett for driften av Forskningsrådet. Styret godkjenner et driftsbudsjett for 2026 på 868,8 mill. kroner.

Budsjettet fordeler seg på følgende måte:

- Kapittel post 285.01 Driftsutgifter (basisbevilgning): 771,8 mill. kroner
- Kapittel post 285.21 Særskilte driftsutgifter (oppdrag): 97,0 mill. kroner.

Administrerende direktør får fullmakt til å tilpasse driftsbudsjettet i samsvar med tildelingsbrev for 2026. I tillegg kan administrerende direktør benytte overførte midler fra 2025 til strategiske initiativ og andre driftskostnader. Styret ber administrasjonen rapportere om dette i forbindelse med tertialrapporteringer.

Sak S 93/25

Forslag til internrevisjonsplan 2026

Saksgrunnlag:

- Sak S 93/25 Forslag til internrevisjonsplan 2026, med vedlegg

Vedtak:

Styret godkjenner følgende foreslåtte revisjonsprosjekter for 2026:

- Endringsevne/ gevinstrealisering
- Etterkontroll/ avsjekk

Revisjonsprosjektet «Samspill og ledelse» avventes til resultatene av de pågående revisjonsprosjektene foreligger, og eventuelt vurderes med en noen annen innretning i styrets møte i mars.

Sak S 94/25 Styrets tur til Brussel 11.-12. mars

Saksgrunnlag:

- Sak S 94/25 Styrets tur til Brussel 11.-12. mars 2026

Vedtak: Forskningsrådets styre ber administrasjon om å jobbe videre med framlagte planer for styretur til Brussel i 11-13. mars 2026, inkludert de innspill som har framkommet av styrets diskusjon.

Sak S 95/25 Årshjul

Sak S 96/25 Eventuelt

Sak S 97/25 Godkjenning av møteprotokollen

Vedtak: Styret godkjenner møteprotokollen.

Sak S 98/25 Oppsummering

Dialog mellom styret og adm. direktør

Sak S 04/26

Skriftlige orienteringer

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler
Styret	Jesper W. Simonsen	Stig Slipersæter

Fra
Administrerende direktør

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak: Styret tar informasjonen til orientering.

Nye oppdrag innenfor forskningssikkerhet og ansvarlig internasjonalt kunnskapssamarbeid

Forskningsrådet har de siste 1-2 årene satt forskningssikkerhet på agendaen både ved virksomheten og i FoU-sektoren, og har i samarbeid med andre etater gjennomført utviklingsoppdrag innenfor temaet. Forskningsrådet har i 2026 fått to nye oppdrag knyttet til dette som videreføring av samarbeid og som oppfølging av regjeringens ambisjoner som beskrevet stortingsmeldingen om forskningssystemet (Systemmeldingen), hvor sikkerhet er et hovedtema.

1. Videreføring av arbeidet med kunnskapsgrunnlag for vurdering av sensitive teknologier (KVASt).

Ved utgangen av 2025 leverte Forskningsrådet, FFI og NSM sluttrapporten og alle delrapportene fra den første fasen i KVASt-prosjektet. Oppdraget ble gitt til de tre etatene av Kunnskapsdepartementet, i samarbeid med Forsvarsdepartementet og Justis- og Beredskapsdepartementet. Leveransene består blant annet av en oversikt over sensitive teknologier for norske forhold, kartlegging av Norges posisjon og samarbeid innenfor sensitive teknologier og en risikovurdering av sensitive teknologier. Det nye oppdraget – KVASt fase 2 – er en videreføring av dette arbeidet, og innebærer å utvikle en helhetlig langsiktig plan for videre drift og oppdateringer av kunnskapsgrunnlaget fra og med 2027. Hva som utgjør en sensitiv teknologi er under stadig utvikling, og dette fordrer kontinuerlig oppfølging. Samtidig skal prosjektet tydeliggjøre hvordan KVASt-dokumentasjonen kan brukes som en ressurs av både myndighetsaktører og institusjoner. Oppdraget er, som i første fase, gitt til Forskningsrådet, FFI og NSM i fellesskap, og skal ferdigstilles innen 31. august 2026. Oppdraget skal ledes av Forskningsrådet og finansieres med 1 mill. kr., hvorav 0,5 mill. tildeles Forskningsrådet.

2. Felles oppdrag til Forskningsrådet og HK-DIR relatert til forskningssikkerhet og ansvarlig internasjonalt samarbeid.

Forskningsrådet og HK-DIR har tidligere samarbeidet om å utvikle retningslinjer og verktøy for ansvarlig internasjonalt kunnskapssamarbeid. Som en videreføring av dette, og som en oppfølging av stortingsmeldingen om forskningssystemet, har de to etatene fått to nye oppdrag som skal støtte opp under videre arbeid med forskningssikkerhet og ansvarlig internasjonalt kunnskapssamarbeid.

Oppdrag 1 (varighet til 31. desember 2027) er delt i tre deler:

- 1) Mer systematisk kunnskap om sensitive fagområder, etter modell fra KVASt-prosjektet, men for andre fagområder enn de som er dekket av KVASt.
- 2) Identifisere og sammenstille kunnskap om samarbeidsland av særlig bekymring, det vil si land som det i lys av den sikkerhetspolitiske situasjonen vurderes som særlig krevende å samarbeide med innenfor forskning og høyere utdanning.
- 3) Etablere mer helhetlig kunnskap om Norges internasjonale forskningssamarbeid – hvem Norge samarbeider med på hvilke områder, samt vurdere mulige opplegg for å monitorere utviklingen over tid, som et felles utgangspunkt for videre samarbeid om forskningssikkerhet og ansvarlig internasjonalt samarbeid.

Oppdraget finansieres med 3 mill. kroner over to år (fordeles på de to etatene).

Oppdrag 2 (varighet til 31 desember 2026)

Oppdraget skal følge opp identifiserte behov knyttet til at norske høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner trenger bedre og mer koordinert informasjon, råd og veiledning fra myndighetene i spørsmål om forskningssikkerhet, og skal se til erfaringer fra andre land, men legge vekt på norske forhold.

Oppdraget finansieres med 1 mill. kroner i 2026 (fordeles på de to etatene).

Orientering om ny portefølje for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap

Fra 2026 er det opprettet en portefølje for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap. Formålet med porteføljen er å bidra til å styrke forskningsinnsatsen innenfor totalforsvar og sammensatte trusler. Målet er at kompetansen i det sivile forskningssystemet i større grad skal komme til nytte innenfor forsvar, sikkerhet og beredskap og å utnytte mulighetene som ligger i sivilt-militært forskningssamarbeid.

Nytt porteføljestyre for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap

Styret diskuterte forslag til sammensetningen av porteføljestyret i møte 4. desember 2025. Nestleder i styret fikk fullmakt til å ferdigstille oppnevningen i tråd med styrets innspill og administrasjonens forslag. Følgende ble oppnevnt:

- Cecilie Daae, leder
- Saira Basit
- Janet Martha Blatny
- Else-May Botten
- Paul Eirik Davies
- Julie Marie Bornhaugen Fossem
- Henning-A. Frantzen
- Ellen Katrine Hætta
- Sissel Haugdal Jore
- Olav Lysne
- Jens Mattsson
- Mona Sopp
- Ulf Sverdrup
- Asgeir Sørensen

Oppnevningen gjelder for perioden 1.1.2026 - 31.12.2027.

Porteføljestyret for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap skal gi råd og finansiere forskning som både styrker Forsvarets egne kapasiteter og den sivile støtten innenfor totalforsvaret. Samlet sett har det nye porteføljestyret kompetanse og erfaring innen forsvarssektoren, totalberedskap, sivilt-militært samarbeid, forsknings- og innovasjonssystemet, nasjonal og internasjonal utvikling og formidling og bruk av forskningsbasert kunnskap. Kunnskapsdepartementet (KD), Forsvarsdepartementet (FD), Justis- og beredskapsdepartementet (JD) og Utenriksdepartementet (UD) vil ha observatører i styret. Første møte i det nye porteføljestyret er 18. februar. Selv om styreperioden er to år, legges det opp til at det utarbeides porteføljeplan, porteføljeanalyse og en investeringsplan.

Ny satsing på forsvarsevne, sikkerhet og beredskap fra KD og FD

Regjeringen har styrket forskning og innovasjon på forsvarsevne, sikkerhet og beredskap med 132 millioner kroner årlig over fem år, med mulighet for tre års forlengelse. Satsingen skal lyses ut gjennom Forskningsrådet. Satsingen har tre overordnede spor som følger de tre strategiske hovedprioriteringene i nasjonal sikkerhetsstrategi; å styrke forsvarsevnen, gjøre samfunnet mer motstandsdyktig, og styrke Norges økonomiske sikkerhet og konkurranseevne. Satsingen finansieres med 75 mill. kroner per år fra KD og 57 mill. kroner per år fra FD.

Regjeringen har en ambisjon om å øke næringslivets investeringer i FoU, og forventer at denne satsingen også skal utløse private investeringer i FoU der dette er relevant for å utvikle et kunnskapsintensivt næringsliv innenfor både sivil og militær sektor. Satsingen skal bidra til brobyggende kunnskapsutvikling innenfor forsvarsevne, sikkerhet og beredskap, og samordne forskningsinnsatsen innenfor totalforsvar og sammensatte trusler. Aktører fra sivil sektor og forsvarssektor skal samarbeide for å møte de komplekse trusler samfunnet står overfor, både militært og sivilt. Satsingen skal også bidra til å styrke forskning og innovasjon på et datadrevet forsvar. Satsingen skal videre bidra til kunnskapsutvikling om tverrsektorielle problemstillinger med særlig vekt på sammensatte trusler, nasjonale sårbarheter og å se sivil motstandskraft i sammenheng med Forsvarets operative evne.

I tillegg til de overordnede tematiske prioriteringene, beskrevet i avsnittet over, er det et sett med strukturelle prioriteringer som fremheves i FDs tildelingsbrev til Forskningsrådet. FD bevilgninger gjennom Forskningsrådet skal forvaltes på en slik måte at de samlet sett muliggjør;

- Understøttelse av et bredere økosystem og flere FoU-leverandører
- Samordning av FoU-innsatsen innenfor totalforsvar og sammensatte trusler
- Tilrettelegging for bedre utnyttelse av «spin-in»-effekter og flerbrukspotensial
- Økt tempo fra FoU-aktivitet til nyttiggjøring og innovasjon
- Kunnskapsavtapninger underveis til relevante aktører
- Tilrettelegging for tettere kobling mellom den nasjonale forskningsinnsatsen og prioriterte aktiviteter i rammen av NATO
- Involvering av en større andel av næringsliv og industri som kan levere til forsvarssektoren
- Utnyttelse av mulighetsrommet som oppstår i grensesnittet mellom nasjonale investeringer i forsvarsrelevant FoU- og innovasjonsaktivitet og finansiering gjennom EU
- Brukerinvolvering som sikrer relevansvurdering av FoU- og innovasjonsaktivitetens effekt innenfor forsvarssektorens område

Det har vært uformell dialog med KD og FD om innretning av satsingen, hvor JD også har deltatt. Forskningsrådet har i et budsjettinnspill til KD og FD gitt anbefaling om at midlene i satsingen i hovedsak bør brukes til å finansiere forskningssentre. Sentrene kan bygge sterke fagmiljøer og koble sivile og militære samfunns- og næringsaktører med forskningsinstitusjoner. Sentrene må være fleksible, fremme samspill, nye koblinger og effektive grep for å ta kunnskap i bruk, og forskningen i sentrene skal være så åpen som mulig og så lukket som nødvendig. I tillegg til sentrene er det foreslått å supplere med prosjekter som for eksempel; nærings- og offentligsektor-ph.d - prosjekter, kompetanse- og utviklingsmidler som ikke dekkes av sentrene, midler for å koble forskere til andre aktører innen forsvarsevne, sikkerhet og beredskap eller næringsliv, og incentiver for internasjonalt samarbeid. Det vurderes også om det kan være hensiktsmessig å forsterke allerede planlagte utlysninger i andre relevante porteføljer.

Det nye porteføljestyret vil diskutere innretning av satsingen på det første møtet den 18. februar. Forskningsrådet planlegger å arrangere et åpent informasjonsmøte i februar, og utover våren etablere arenaer for dialog for søkere der formålet er mobilisering av sivile og militære aktører. Det planlegges i tillegg egne dialogmøter med forsvarssektoren, departementene og andre relevante aktører for å innhente synspunkter på innretning av satsingen.

Innretning og forvaltning av system for data og innsikt om FoU-innsats på tvers av sivil og militær sektor – svar på felles oppdrag fra Forsvarsdepartementet til FFI og Forskningsrådet
Forskningsrådet ble i supplerende tildelingsbrev nr. 2 for 2025 gitt et oppdrag i samarbeid med FFI om å utrede og anbefale hvordan et system for data og innsikt om FoU-innsats på tvers av sivil og militær sektor kan innrettes og forvaltes. Bakgrunnen er at regjeringens langtidsplan for forsvarssektoren understreker behovet for mer strategisk styring av FoU i forsvarssektoren og mer innsiktsbaserte beslutninger om igangsetting av FoU. Samtidig er Forskningsrådet i stortingsmeldingen *Sikker kunnskap i en usikker verden*, gitt en utvidet funksjon som koblingsmekanisme mellom sivil og militær sektor, og en utvidet rolle knyttet til datafangst og innsikt om Norges totale forskningsinnsats.

Oppdraget startet etter sommeren 2025, og har blitt løst i en felles prosjektgruppe fra FFI og Forskningsrådet med innleid prosjektleder. Rapporten ble oversendt til Forsvarsdepartementet (FD) 15. januar og presentert i et møte hos departementet 22. januar.

Rapporten inneholder en behovskartlegging som viser at det er behov for strategisk styring av FoU-innsats, planlegging og rådgivning som sikrer at forskningsaktivitet gir operativ effekt, samt oversikt og tilgang til forskningsresultater. Rapporten anbefaler en trinnvis tilnærming. Første steg er videreutvikling av en merkestruktur for forsvarsrelevant forskning og harmonisering av prosjektdata mellom Forskningsrådet og FFI. Neste steg er å supplere Forskningsrådets datagrunnlag med ugraderte prosjektdata fra FFI, for deretter å supplere med data til nivå begrenset på gradert plattform. Siste steg er å sikre at samlingen av data gir effekt, ved å aggregere, analysere og dele helhetlig FoU-innsikt. Rapporten synliggjør også hvilke økonomiske og administrative konsekvenser etableringen av et slikt system vil få hos FFI og Forskningsrådet, både for etablering og drift, samt hvilke overordnede forutsetninger som må være til stede for at arbeidet med et slikt system skal lykkes.

Kunnskapsgrunnlaget for kvantestrategien levert – og de første investeringene er gjort

Forskningsrådet, Innovasjon Norge og NSM fikk i oppdrag å innhente data, og beskrive status og muligheter for norske kvanteteknologiforskning og -verdiskaping. Dokumentet er nå levert KD, som sammen med andre departementer vil bruke kunnskapsgrunnlaget i utarbeidelsen av nasjonal strategi på feltet. Kvanteteknologi er av betydning for verdiskaping, sikkerhet og nasjonal suverenitet. Internasjonalt investeres det tungt, innen sensorer, sikker kommunikasjon, beregning og materialutvikling. Et solid utdannings- og forskningsfundament er avgjørende for at Norge skal lykkes. Det er i dag få, fragmenterte, men også sterke aktører innen kvantesensorer, materialer, fotonikk og kvantealgoritmer og -programvare. Norge har potensialer innenfor kvantesensorer og kvantemetrologi. Fagmiljøer innen materialvitenskap, presisjonsmåling og fotonikk er godt etablert, og med koblinger til maritim sektor, energi, klima, helse og forsvar. Kvantesensorer er et relativt modent felt, og her har vi unike testarenaer og krevende brukere. Kvanteprogramvare og hybrid kvante-HPC er også potent felt, og viktig for næringsliv og offentlig sektor, og post-kvante-kryptografi og sikker kvantekommunikasjon er viktig for nasjonal sikkerhet og beredskap. Kvantedatamaskiner kan undergrave dagens kryptografiske løsninger, og Norge må forberede en gradvis overgang til kvantesikre systemer.

En nasjonal kvanteinnsats må koble universiteter, institutter, næringsliv og offentlig aktører - for ressursutnyttelse, raskere utvikling og koblinger til anvendelse og marked. Overgangen fra forskning til kommersiell og samfunnsmessig bruk er krevende. Norge har få oppstartsselskaper på feltet, lite risikovillig kapital, og samtidig som flere større industriselskaper viser økende interesse. Strategien bør vektlegge økosystemutvikling og samspill mellom forskningsmiljøer, oppstartsselskaper, etablerte bedrifter og offentlig sektor. Norge bør posisjonere seg som en spesialisert nordisk, europeisk og NATO-kvanteaktør. En strategi som er fokusert om nasjonale fortrinn, vektlegger kompetansebygging og økosystemsamspill mellom forskning, næringsliv og sikkerhetsmyndigheter, vil kunne være samfunnsnyttig, gi konkurransekraft og styrket nasjonal beredskap.

Regjeringen har varslet en kvantemilliard over fem år, og bevilget midler til Forskningsrådet både i 2025 og 2026. Porteføljestyret for muliggjørende teknologier tildelte om lag 300 mill. kroner til grunnforskningsinnsats i 2025, inkl. til fire nye forskningssentre for kvanteteknologi. Oppdraget i 2026 er på 150 mill., og næringsrettet.

Kunnskapsgrunnlag for FoU-innsatsen for likestilling og diskriminering

Forskningsrådet har på oppdrag av Kultur- og likestillingsdepartementet utarbeidet en rapport for FoU-innsatsen på områdene likestilling og diskriminering. Forskningsrådet har vurdert behovet for kompetansebygging i forskningssektoren ved å kartlegge forskningshull og -behov og identifisere utfordringer og muligheter. Rapporten beskriver behov for fremtidig forskning og forskningsmessige utfordringer, og peker på prioriterte temaer og områder som bør fokuseres i en nasjonal sammenheng. Rapporten bygger på eksisterende rapporter og kunnskapsgrunnlag, og dialog med relevante samfunnsaktører og forskningsmiljøer. Forskningsrådet etablerte en ekspertgruppe og referansegruppe for å støtte prosessen. I tillegg ble det gjennomført åpne digitale innspillprosesser. Rapporten er et redskap for departementenes videre arbeid med kunnskapsarbeidet for likestilling, ikke-diskriminering og mangfold.

Status for arbeidet med samfunnsoppdragene

I Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023- 2032 ble to nasjonale, målrettede samfunnsoppdrag etablert; «Bærekraftig før» og «Ingen barn og unge utenfor!» I Stortingsbehandlingen ble et tredje samfunnsoppdrag «Sirkulær økonomi» lagt til. Samfunnsoppdrag er en ny styrings- og samarbeidsmodell for å nå konkrete mål på komplekse samfunnsutfordringer. Samfunnsoppdragene skal mobilisere og koordinere gjennom nye samarbeidsformer, forsterke det som fungerer bra i dag, og drive frem nye måter å samarbeide på for å iverksette helhetlige, bærekraftige løsninger. Samfunnsoppdragene ble startet opp i 2024-2025 og de skal gjennomføres i løpet av ti år.

De tre samfunnsoppdragene ledes av departementsgrupper (som ledes av NFD på før, BFD på barn og unge og KLD på sirkulær økonomi), og har litt ulike organisasjonsmodeller. Forskningsrådet er vertskap for sekretariat/innsatsgrupper for de tre samfunnsoppdragene. Oppdragene dekker Forskningsrådets ressursinnsats gjennom egne midler.

Samfunnsoppdraget om bærekraftig før til husdyr og fisk har som mål at alt før til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene i matsystemene. Oppdraget har vært i drift fra 2024, og består av en styringsgruppe og en ekspertgruppe med kompetanse innenfor bærekraft. Det gjennomføres en årlig konferanse og det utarbeides årsrapporter og fagrapporter fra arbeidet. I 2025 er det i årsrapporten foreslått 20 tiltak som det nå arbeides videre med. Sekretariatet i Forskningsrådet består av to årsverk.

Samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!» har som mål å få betydelig flere barn og unge (0- 29 år) inn i utdanning, arbeid og samfunnsliv gjennom en koordinert og tverrsektoriell innsats. I tillegg til mer inkludering og redusert utenforskap, skal samfunnsoppdraget bidra til en felles nasjonal retning på tvers av sektorer. Oppdraget har vært i drift fra 2025, og består av et styrende partnerskap og en innsatsgruppe. Innsatsgruppen ledes fra Forskningsrådet og er et team med personer fra underliggende statlige etater og KS. Innsatsgruppa skal utarbeide mål, styrke og samordne eksisterende innsatser, styrke mobilisering fra kommuner og lokalsamfunn, og utvikle og teste nye arbeidsmåter og bidra til sosial og strukturell endring. Ressursinnsatsen fra Forskningsrådet omfatter tre årsverk.

Samfunnsoppdraget sirkulær økonomi har som mål å drive frem en grønn og rettferdig omstilling ved mer ombruk, flere reparasjoner og mer deling av knappe ressurser, og er en arena for samarbeid mellom offentlig sektor, næringsliv, akademisk, sivilsamfunn og innbyggere. Innsatsgruppen skal mobilisere aktører på tvers av sektorene, utvikle nye forretnings- og samarbeidsformer, skape strukturer for omstilling og bidra til at Norge når klima- og miljømålene sine. Oppdraget startet opp i

2026 og består av et styrende partnerskap og en innsatsgruppe. Innsatsgruppa, som etableres primo 2026 skal bestå av ressurser fra underliggende etater og relevante aktører i tillegg til to årsverk i Forskningsrådet.

Kunnskapsgrunnlag EUs langtidsbudsjett og ny programperiode

Forskningsrådet mottok 19. desember 2025 en bestilling fra NFD om «Kunnskapsgrunnlag MFF og ny programperiode (2028-2034)». MFF sikter til Europakommisjonens 'Multiannual financial framework'. Likelydende bestilling er sendt Forskningsrådet og Innovasjon Norge hvor vi bes om å gi vurderinger i forhold til nytten av deltakelse i inneværende periode, men særlig vekt på næringslivets behov. Vurderingene skal baseres på egne erfaringer og analyser av 1) synergier mellom tildelinger til norske virksomheter på tvers av EU programmene NFD har et ansvar for 2) sammenhenger mellom nasjonale og europeiske næringsrettede virkemidler og hvordan disse bør innrettes mot neste rammeprogram for å sikre best mulig effekt av norsk deltakelse og samlet virkemiddelbruk, samt hvilke barrierer næringslivet eventuelt møter og 3) erfaringer med nasjonal støtteinfrastruktur og hvordan denne dekker næringslivets behov.

Forskningsrådet og Innovasjon Norge vil samarbeide om leveransen og levere felles analyser der det er naturlig. Leveransen er omfattende, vil måtte involvere bredt i Forskningsrådet og ligge til grunn for framtidige budsjettforslag. Første utkast til rapport skal foreligge 30. april 2026 før endelig leveranse 1. september 2026.

Sak S 06/26

Årsrapport 2025 – Styrets beretning og Vurdering av framtidsutsikter

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Styret	Jesper W. Simonsen	Kristin Oxley	1. Diskusjonsgrunnlag for Styrets beretning og Vurdering av framtidsutsikter
Fra			
Administrerende direktør			

DRØFTINGSSAK

Forslag til vedtak

Årsrapportens del I Styrets beretning og del V Vurdering av framtidsutsikter skal samlet sett gi et bilde, fra styrets synsvinkel, av Forskningsrådets virksomhet i 2025 og av forhold som kan påvirke Forskningsrådets måloppnåelse og virksomhet fremover.

Styret ber administrasjonen bearbeide forslaget med utgangspunkt i kommentarene som kom fram i møtet, og legge fram ny versjon som del av behandlingen av Forskningsrådets årsrapport på neste styremøte 13. mars.

Kort bakgrunn

Forskningsrådets årsrapport er den formelle tilbakemeldingen fra Styret til myndighetene om oppnåelse av målene som er satt for Forskningsrådet og om oppfølging av tildelinger og føringer i tildelingsbrevene fra departementene. Forskningsrådet følger krav for årsrapportering for underliggende statlige virksomheter satt av Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) og utdypet i vedlegg til KDs tildelingsbrev. Rapporten skal ha følgende struktur:

- Del I. Styrets beretning
- Del II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- Del III. Årets aktiviteter og resultater
- Del IV. Styring og kontroll av virksomheten
- Del V. Vurdering av framtidsutsikter
- Del VI. Årsregnskap

I tillegg til overordnet årsrapport sendes det årsrapport til hvert departement. Disse er vedlegg til overordnet årsrapport og godkjennes av administrasjonen.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Det fremlegges et diskusjonsgrunnlag for utforming av Styrets beretning (del I) og Vurdering av framtidsutsikter (del V) før de øvrige delene av årsrapporten for 2025 er utarbeidet, slik at styret gis bedre mulighet til å reflektere over hvilke saker og vurderinger som bør komme fram i disse delene av årsrapporten.

Saken behandles i dette møtet slik at kommentarer kan innarbeides til neste styremøte den 13. mars 2026.

Hovedpunkter

Del I Styrets beretning

Styrets beretning skal gi en kort, overordnet vurdering av de viktigste prioriteringene det siste året, og kommentere på de samlede resultatene og på måloppnåelsen, samt

Årsrapport 2025 – Styrets beretning og Vurdering av
framtidssutsikter

sentrale forhold (interne og eksterne) som har påvirket disse. Styrets beretning skal være en selvstendig del og ikke et rent sammendrag av årsrapporten.

Styret inviteres til å diskutere om det i foreliggende utkast er punkter som bør strykes, viktige temaer som ikke er berørt eller vurderinger som bør justeres eller legges til, og om punktene samlet sett gir et bilde av Forskningsrådets virksomhet i 2025 i overensstemmelse med styrets oppfatning.

I malen fra DFØ settes det ikke formelle krav til innholdet i Styrets beretning. Mange opplysninger som normalt tas med i denne type beretninger, som likestilling, ytre miljø og arbeidsmiljø er ikke omtalt i her, siden dette blir redegjort for i andre deler av årsrapporten.

Del V Vurdering av framtidssutsikter

Styret skal her gi en kort vurdering av framtidssutsikter og omtale av forhold som kan påvirke Forskningsrådets måloppnåelse og virksomhet fremover. Vurderingene er i all hovedsak knyttet til Forskningsrådets ansvarsområde, men kan også relatere til et bredere forsknings- og innovasjonspolitisk bakteppe.

Styret inviteres til å vurdere om det er elementer som bør strykes, justeres eller legges til, og om vurderingene samlet sett gir et riktig uttrykk for styrets oppfatning av framtidssutsiktene.

**Forberedelse /
prosess**

Saken er forberedt i administrasjonen med utgangspunkt i krav om årsrapportering fastsatt av Direktoratet for økonomistyring og regjeringens mål for Forskningsrådet og Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2025.

Videre saksgang

Administrasjonen bearbeider forslag til Styrets beretning og Vurdering av framtidssutsikter, og forslag til endelig versjon legges frem for styret som del av behandlingen av overordnet årsrapport 2025 den 13. mars 2026.

Diskusjonsgrunnlag Årsrapport 2025 – Styrets beretning og Vurdering av framtidsutsikter

Styrets beretning

Føring for dette avsnittet gitt i vedlegg til KDs tildelingsbrev:

Lesere av årsrapporten skal raskt kunne sette seg inn i hva styret mener er av vesentlig betydning og som styret ønsker å fremheve. Styret skal her gi en overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene det siste året. Styret bør kommentere på de samlede resultatene og på måloppnåelsen – både det som er bra og det som er mindre bra – og sentrale forhold (interne og eksterne) som har påvirket disse. Styrets beretning bør fremstå som en selvstendig del og ikke som et rent sammendrag av årsrapporten.

I 2025 har Forskningsrådet ut fra rammene levert godt på sentrale målsetninger for virksomheten og ivaretatt alle primæroppgaver på en god måte. Det er styrets vurdering at Forskningsrådet står godt rustet til å løse det viktige samfunnsoppdraget sitt også framover.

God ivaretagelse av strategiske forskningsprioriteringer

2025 har vært preget av raske geopolitiske skift og tydeliggjort at sikkerhetspolitikken for alvor slår inn i forsknings- og innovasjonspolitikken. Situasjonen tilsier mer forskning rettet mot å styrke nasjonal sikkerhet, økt sivilt-militært samarbeid og tverrsektoriell kunnskapsutvikling. Med det for øye opprettet Forskningsrådet i 2025 et nytt porteføljestyre for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap. Det er gjennom det siste året også jobbet aktivt med forskningssikkerhet gjennom deltagelse i flere internasjonale fora og bilaterale møter om tematikken. Videre har Forskningsrådet sammen med Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse tatt initiativ til et nytt nettverk for forskningssikkerhet og ansvarlig internasjonalt samarbeid. I tillegg er det etablert interne prosedyrer for å håndtere forskningssikkerhet i vår egen virksomhet.

Utviklingsarbeidet med forskningssikkerhet skjer i nært samspill med andre prosesser og saksfelt. Spesielt viktig er arbeidet med KVASt (Kunnskapsgrunnlag for vurdering av sensitive teknologier) hvor Forskningsrådet, Forsvarets forskningsinstitutt og Nasjonal sikkerhetsmyndighet samarbeider om utvikling av et kunnskapsgrunnlag som skal gi en oversikt over hvilke teknologiområder og konkrete teknologier som til enhver tid vurderes som særlig sensitive for den nasjonale sikkerheten, og hvordan forskningsfronten utvikler seg over tid.

2025 har vært preget av sterkt økende oppmerksomhet internasjonalt og nasjonalt om Arktis' betydning for energi, klima og geopolitisk stabilitet. I forlengelsen av regjeringens beslutning om å delta i det 5. internasjonale polaråret (IPY) har Forskningsrådet og Polarinstituttet på oppdrag fra KD og KLD startet planleggingen av norsk deltagelse. Forskningsrådet vil blant annet ta ansvar for et nasjonalt IPY sekretariat. I samarbeid med Polarinstituttet er det også igangsatt planlegging av et nytt forskningskontor på Svalbard som oppfølging av Svalbardmeldingen. Videre er en ambisiøs forskningssatsing for en ny tid i Arktis – Polhavet 2050 – under planlegging.

I 2025 fikk Forskningsrådet vertskapsrollen for det nye samfunnsoppdraget for sirkulærøkonomi, i tillegg til vertskapsrollen vi allerede hadde for de to samfunnsoppdragene opprettet i 2024 på bærekraftig før og inkludering av barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv. Oppdragene vil gi viktige bidrag til sentrale samfunnsutfordringer gjennom eksperimentering med nye måter å jobbe på for å iverksette helhetlige, bærekraftige løsninger. Forskningsrådet vil fortløpende vurdere hvordan vi kan utnytte erfaringene herfra i bredden av vår virksomhet.

Brede fellesutlysninger er et annet viktig verktøy for å adresse viktige samfunnsutfordringer som går på tvers av sektor- og faggrenser. I 2025 har Forskningsrådet lagt til rette for viktige bidrag til løsninger på klima- og miljøutfordringene gjennom fellesutlysninger for forskning på bærekraftig areal- og naturbruk og på sammenhengen mellom mat, miljø, klima og folkehelse. Som en direkte oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens anbefalinger er det også gjennomført en fellesutlysning for å forske på temaer som skal gi ny kunnskap om samiske, kvenske/norskfinske og skogfinske forhold.

Teknologiutvikling er en svært viktig del av de strategiske forskningsprioriteringene og Forskningsrådet har gjort et omfattende arbeid i 2025 med å sikre en kraftfull satsing på fremvoksende og kritiske teknologier for forskning, samfunn og næringsliv. Regjeringens KI-milliard er fordelt og det er besluttet å opprette seks nasjonale forskningssentre for forskning på kunstig intelligens. Også fire nye forskningssentre for kvanteteknologi er etablert.

En forutsetning for forskning av høy kvalitet innen KI og kvanteteknologi er økt tungregnekapasitet. Forskningsrådet fullførte i 2025 et viktig rådgivningsoppdrag hvor vi anbefalte en vesentlig investering i tungregning for de neste fem årene. I forlengelsen av dette ble det i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026 foreslått en tildeling på 380 mill. kroner over en toårsperiode. Dette vil være en viktig start for å oppskalere innsatsen over tid.

Høy kvalitet i forskningen

Forskningsrådet har de siste tre årene gjennomført fagevalueringer av 1) naturvitenskap, 2) matematikk, IKT og teknologi, 3) biovitenskap og 4) medisin og helsefag. Det er styrets vurdering at fagevalueringene er svært viktig for utviklingen av norsk forskning og bidrar til den strategiske utviklingen av både forskergrupper, forskningsmiljø og forskningstema. Forskningsrådet følger nå opp evalueringene ved å tildele midler til etablering av nye forskerskoler og forskernettverk, og sørger også for at erfaringene bidrar til fortsatt videreutvikling av modellen for fagevalueringer, herunder i evalueringen av humaniora og samfunnsvitenskap som igangsettes i 2026. Forskningsrådet har i 2025 iverksatt nye tiltak for å følge opp Humaniora-meldingen som har gitt gode resultater. Disse vil videreføres i 2026 for å styrke humaniora i forskning på store samfunnsutfordringer.

Forskningsrådet har i 2025 også evaluert ordningen med forskerlinjer og finner at den gir studentene reell forskningserfaring, styrker tidlig kontakt med forskningsmiljøene og bidrar positivt til rekruttering til ph.d.-utdanning. Positive effekter til tross viser evalueringen imidlertid at søkertallene til forskerskolene er fallende.

Styret har i 2025 godkjent en ny og oppdatert plan for kjønnsbalanse, kjønnsperspektiv og mangfold som vil utgjøre et viktig verktøy i arbeidet med å bidra til et forskningssystem som gir alle forskere og samarbeidspartnerne deres like muligheter til å ta del i Forskningsrådets finansiering og aktiviteter. Dette er viktig for å sikre kvalitet i norsk forskning.

Grunnleggende forskning av høy kvalitet er ofte en forutsetning for de mer radikale gjennombruddene i forskningen. Forskningsrådet har i 2025 lansert tre nye målrettede utlysninger for banebrytende forskning. Toppforskere er et stort forskerprosjekt (40 mill. kroner pr prosjekt) som skal stimulere til å skape flere verdensledende forskningsmiljø og hvor minst to ledende forskere må samarbeide. Stimulering til øket søkning til ERC er formålet for tildelingen av midler til to norske ERC søknader som har fått høyeste vurdering fra ERC uten å få midler. Radikale forskningsideer i tidlig karriere skal stimulere til spesielt dristige forskningsideer hvor risikoen for å feile er større enn i ordinære prosjekter.

Ta forskning i bruk

Også når det kommer til å ta forskning i bruk har Forskningsrådet hatt et spesielt fokus på høy-risiko-idéene. I løpet av året er det delt ut i alt 450 millioner til TTO-funksjon og til prosjekter for nyskaping og kommersialisering fra forskning. Nytt i år er at deler av budsjettet er lagt inn fra porteføljen for

banebrytende forskning. Disse midlene er øremerket nyskappings- og kommersialiseringsprosjekt som baserer seg på banebrytende, grunnleggende forskning, med høy risiko og store vitenskapelige ambisjoner.

Store ambisjoner karakteriserer også de åtte nye forskningssentrene for innovasjon som ble bevilget i 2025. Sentrene får til sammen 768 millioner kroner og skal sørge for tettere samarbeid mellom næringslivet og forskningsinstitusjoner. Derigjennom skal de bidra til å utvikle kunnskap og konkurransekraft og bidra til å løse viktige utfordringer innen områder som helse og beredskap. Også gjennom ordningen Grønn plattform, som administreres av Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva i fellesskap, engasjeres næringslivet i å adressere store samfunnsutfordringer. I 2025 har 12 store forsknings- og innovasjonsprosjekter fra hele landet fått støtte til å utvikle nye grønne verdiskapingsmuligheter for næringslivet, bl.a. innenfor landbaserte mineraler, mobilitet og bygg.

En evaluering av nærings-ph.d.-ordningen, som gir støtte til at en ansatt tar doktorgrad innen et tema som er relevant for virksomheten hvor vedkommende er ansatt, finner gode resultater av ordningen. Den styrker forskningsinnsatsen i næringslivet, øker kompetansen hos både enkeltpersoner og bedrifter, og skaper tettere og mer varige bånd mellom academia og næringsliv.

Utover sin bevilgningsfunksjon, har Forskningsrådet også gjennom sin rådgivningsfunksjon de siste årene arbeidet aktivt for å stimulere private aktører til økt involvering i forskning. I løpet av 2025 har det vært dialog både med stiftelser og store norske selskaper om mulighetene som ligger i FoU. Styret ser med glede at flere vil øke sine FoU-investeringer. For eksempel har stiftelsen Veritas satt av et fond på 2 milliarder kroner til grunnforskning.

Samlet sett viser aktiviteten i 2025 at Forskningsrådet har virkemidler med stor betydning for at næringslivet skal kunne opprettholde og styrke sin konkurranseevne. Forskningsrådets næringsrettede investeringer har imidlertid ikke hatt vekst de siste årene, og det er også redusert tilsøkning til SkatteFUNN. Sett sammen med SSBs seneste data om FoU som for første gang viser en realnedgang i næringslivets FoU-innsats, er dette en utvikling som ikke er i tråd med målene om økte private investeringer i FoU. Styret vil følge denne utviklingen nøye fremover.

Også offentlig sektor har et stort behov for forskning og innovasjon gitt det krevende utfordringsbildet sektoren står ovenfor, særlig kommunesektoren. Forskningsrådet vektlegger i sine satsninger at offentlig sektor er premissgiver og har likeverdig deltakelse i prosjektene for at forskningen skal treffe reelle behov og raskt tas i bruk. For å styrke forskningskapasiteten er rammen for offentlig sektor-ph.d. mer enn doblet i 2025. Sammen med KS etableres i tillegg Kommunenes Samarbeidsarena for Forskning (KSF), som styrker samhandlingen mellom FoU-institusjoner og kommuner. I en helseutlysning knyttet til KSF deltok 37 % (132) av landets kommuner. Nytt i år er en utlysning der offentlige virksomheter og forskningsorganisasjoner søker sammen om midler. Med 171 mill. kroner utlyst var interessen svært høy fra mange bransjer. Vi har også tildelt midler til arrangementsstøtte, prosjektetablering og en forskerskole med særlig fokus på kommunenes behov. Forskningsrådet samarbeider tett med sentrale aktører på feltet og fremover blir innovative offentlige anskaffelser et særlig viktig virkemiddel.

Resultatanalysen for 2025 av de om lag to milliarder kronene Forskningsrådet årlig bevilger til forskningsinstitusjoner, bedrifter og offentlige aktører i innovasjonsprosjekter i næringslivet og i offentlig sektor, samt til demonstrasjons- og kompetanseprosjekter viser at støtten lykkes i å utløse private investeringer i FoU og at prosjektene har bidratt til innovasjon og fornyelse både i private og offentlige virksomheter. 56 prosent av respondentene fra bedrifter og offentlige virksomheter oppgir at de har lansert en ny vare eller tjeneste fire år etter prosjektets avslutning. Prosjektene forsterker nye eller eksisterende samarbeidsrelasjoner, og legger slik til rette for kunnskaps- og teknologiutvikling som på sikt kan bidra til økt omstillings- og innovasjonsevne for deltakerne.

Effektiv formidling er en viktig forutsetning for å sikre at forskning blir tatt i bruk. Forskningsrådet har gjennom sine vedtekter et nasjonalt ansvar for forskningsformidling. En kartlegging gjennomført

høsten 2025 viser at et stort flertall av norske forskere (93 prosent) er positive til formidling. Samtidig oppleves økende polarisering, tidspress og manglende ressurser som sentrale hindringer. Forskningsrådet støtter og bidrar derfor til utviklingen av nasjonale arenaer som Forskningsdagene og nettavisen forskning.no, Nordens største nettavis for forskning og kunnskap. I 2025 er det lagt særlig vekt på å etablere og videreutvikle arenaer som løfter debatten om rammevilkårene for forskningsbasert kunnskap, i en tid der skillet mellom fakta og desinformasjon framstår som stadig mer uklart. Dette har blant annet kommet til uttrykk gjennom profilarrangementet Forskningssamtalen 2025, med tittelen «Kampen om sannheten», og gjennom Forskningsdagene, der «Trygghet» var nasjonalt tema i 2025.

Internasjonalisering

For å sikre god effekt av både offentlige og private investeringer i FoU er velfungerende internasjonale samarbeidskonstellasjoner essensielt. Forskningsrådet bidrar til koordinering med våre internasjonale samarbeidspartnere og til samfinansierte forskningsinitiativ gjennom aktiv deltagelse i viktige samarbeidsarenaer som Global Science Council, Science Europe og NordForsk, og gjennom oppfølging av sentrale strategier som Panoramastrategien. EU-samarbeidet står imidlertid i en særstilling, og styret har i 2025 gitt sitt innspill til EUs satsing på forskning og innovasjon i neste langtidsbudsjett samt et klart råd om full norsk tilknytting til Horisont Europa 2028–2034 og et nytt Konkurransesevnefond. Europas utfordringer er også Norges utfordringer, og full deltagelse er derfor viktig. I nåværende Horisont Europa har Norge så langt hatt en returandel på 3,08 prosent, godt over målsetningen på 2,8 prosent. Styret forventer at verdien av deltakelsen også i neste rammeprogram langt vil overstige kostnadene.

2025 har imidlertid også vært et år preget av betydelige utfordringer for internasjonalt samarbeid. Spesielt har situasjonen i USA hatt negativ effekt på akademisk frihet og samarbeid. I møte med en slik krevende situasjon har Forskningsrådet i 2025 raskt evnet å etablere en ny ordning for talentfulle forskere utenfor Europa som ønske å bosette seg og jobbe i Norge. Gjennom ulike utlysninger på totalt 60 millioner kroner dedikert til ukrainsk forskning har Forskningsrådet i 2025 også lagt til rette for tettere samarbeid mellom norske og ukrainske miljøer og sørget for viktig støtte til å bevare sterke kunnskapsmiljøer i Ukraina.

En fleksibel og eksperimenterende organisasjon

Satsingen på internasjonale forskertalenter og Ukraina-satsingen viser at Forskningsrådet kan handle raskt og offensivt når utfordringsbildet krever det. Et mindre forutsigbart og mer komplekst utfordringsbilde fordrer imidlertid at Forskningsrådet fremover evner å arbeide enda mer systematisk og eksperimentelt med virkemiddelutvikling. Det er igangsatt interne utviklingsprosjekter med henblikk på å øke vår kompetanse og måloppnåelse i så måte.

Overgangen fra netto- til bruttobudsjettering med tilsagnsfullmakter er ytterligere et eksempel på organisasjonens fleksibilitet. Ny finansierings- og regnskapsmodell trådte i kraft 1. januar 2025 etter lang tids planlegging. Implementeringen har gått etter planen og Forskningsrådet har kunnet regnskapsføre med brutto- og kontantprinsipp og levert alle nødvendige rapporter gjennom 2025.

Vurdering av fremtidsutsikter

Føring for dette avsnittet gitt i vedlegg til KDs tildelingsbrev:

Denne delen skal være fremtidsrettet og gi en overordnet omtale av forhold som kan påvirke rådets måloppnåelse og virksomhet fremover. Hva er de største utfordringene Forskningsrådet står overfor? Her tenkes det primært på interne og eksterne forhold som ikke er knyttet til bevilgninger.

Samfunnsutviklingen preges av svekkelse av den regelbaserte internasjonale orden. Sikkerhet har blitt en nøkkelfaktor for all politikk og politiske prioriteringer preges av samtidig jakt på økonomisk konkurransekraft og strategisk autonomi. Vi ser en økonomisk tyngdeforskyvning mot fremvoksende økonomier og en maktforskyvning mot autoritære styresett. Demokratiet og grunnleggende verdier er truet. Mot denne bakgrunnen er det behov for økt satsing på forskning og teknologiutvikling for sikkerhet og beredskap og bedre kobling av sivil og militær forsknings- og innovasjonsinnsats, samt forskning og innovasjon for fremme av fred, økt demokratisk deltakelse, medvirkning og medbestemmelse. Internasjonalt ser vi en kraftig økning i tiltak for forskningssikkerhet for å beskytte sensitiv forskning og forhindre utenlandsk innblanding. Forskningsrådet følger den internasjonale utviklingen tett og vil bidra til bevisstgjøring og formidling av kunnskap om beste praksis til norske miljøer. Vi vil etablere klare forventninger til risikovurdering og -håndtering i finansiert aktiviteter og også rådgi relevante departement i spørsmål om forskningssikkerhet.

Vi ser samtidig at academia selv er under sterkt press mange steder i verden. Grunnleggende verdier som akademisk frihet trues og internasjonalt samarbeid blir vanskeligere. Tilliten til forskning og forskningsbasert kunnskap svekkes og med det hele basisen for en rasjonell, åpen og opplyst samfunnsdebatt. Det blir viktig for Forskningsrådet å framover spille en aktiv rolle for å støtte opp om verdien av de grunnleggende akademiske normene, forskernes og forskningsinstitusjonenes frihet. Derfor er det viktig med en balansert tilnærming til forskningssikkerhet som ikke påvirker internasjonalt samarbeid unødig negativt. Norsk forskning utvikler seg fremdeles til å bli mer internasjonal, men internasjonalt ser vi at den jevne økningen siden 1970 i antall vitenskapelige publikasjoner med internasjonale medforfattere nå mister momentum. Dette påvirker forskning på miljømessig bærekraft spesielt negativt, da dette er blant de mest samarbeidsorienterte feltene. Særlig ser vi alvorlige effekter av USAs tilbaketrekning fra viktige forskningssamarbeid på dette feltet. Samtidig har konsekvensene av klimaendringer og forringelse av natur forverret seg, og har nå nådd nivåer som er vanskeligere å håndtere. For å møte utfordringene er det nødvendig med økte investeringer i forskning, teknologi og innovasjon for utslippsreduksjon og fangst og lagring av klimagasser samt forskning og innovasjon for rask, rettferdig og inkluderende samfunnsomstilling og klimatilpassing. Det er også behov for økt forskning på biomangfold og tiltak for å reversere naturkrisen.

Samtidig som den politiske prioriteringen av problemstillingene knyttet til miljø og klima blir redusert internasjonalt, blir utfordringene knyttet til klimaendringer og miljø større. Forskningsaktiviteten på disse områdene må derfor opprettholdes. Vi ser økende oppmerksomhet knyttet til den strategiske betydningen av teknologiutviklingen. Teknologi er nøkkelen til fremtidig konkurransekraft, men krever håndtering av tilhørende risiko for sikkerhet, personvern, klima og miljø, demokrati, tillit og samholdighet. Særlig har KI stort potensial for å skape store omveltninger – både positive og negative. Det er bekymring knyttet til at algoritmebaserte, personlige kilder begrenser det felles rommet for demokratisk debatt, mens noen få teknologimilliardærer får økende innflytelse på politikken. KI øker forskeres muligheter innen dataanalyse, simulering og hypoteseutvikling og har bidratt til å samle tidligere uavhengige teknologiske domener på måter som fremmer raskere og dypere konvergens. Utviklingen driver i sin tur frem innovasjon, nye tilnærminger, nye produksjonsmetoder, nye anvendelser og nye styringsutfordringer. KI i privat sektor spesialisere seg fortrinnsvis på datakrevende og beregningsintensive dyp læring-metoder, på bekostning av forskning på andre KI-metoder og forskning som tar hensyn til samfunnsmessige og etiske implikasjoner av KI.

Det er følgelig et stort behov for å investere ressurser i å sikre en balansert teknologiutvikling. Vi må styrke kunnskapsgrunnlaget om ulike samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige konsekvenser knyttet til teknologiutvikling, kunstig intelligens og algoritmer. Vi trenger mer kunnskap om hvordan de

påvirker maktstrukturer, meningsdannelse og påvirkning, polarisering og destabilisering, samt verdier og tillit til institusjoner generelt, og forskning spesielt. Samtidig må vi sikre en sterk satsning på forskningsdrevet innovasjon basert på muliggjørende og industrielle teknologier, spesielt knyttet til KI og kvanteteknologi. Det må legges til rette for kompetanseheving og doktorgradsutdanning for næringslivet innenfor teknologi og samspillet mellom banebrytende forskningsmiljøer og næringslivet på feltet må styrkes.

Transformativ endring er avhengig av at vitenskapen har tillit hos beslutningstakere og allmennheten. Forskningsrådet har gjennom flere år gjennomført befolkningsundersøkelser av nordmenns holdninger til forskning og kunnskap. Disse viser at folk flest har tillit til forskerne og den kunnskapen vi får gjennom forskning. Samtidig er godt over halvparten, 60 prosent, bekymret for at utenlandsk desinformasjon og propaganda kan påvirke folks tillit til forskning i Norge. Å bygge og opprettholde denne tilliten, i en mer polarisert verden, innebærer å ivareta akademisk frihet og forskningsintegritet, støtte åpen vitenskap og internasjonalt samarbeid. Det er behov for å styrke arbeidet på dette området, i samarbeid med andre aktører.

Generelt gir den økte endringstakten behov for å styrke kunnskapsberedskapen i alle samfunnssektorer. Året 2026 er utropt til totalberedskapens år og dette bør også reflekteres i samfunnets investeringer i kunnskapsberedskap. Imidlertid ser vi at FoU-bevilgningenes andel av samlede utgifter over statsbudsjettet i 2026 utgjør den laveste andelen på 20 år - 3,52 prosent, mens FoU-bevilgningenes andel av bruttonasjonalprodukt (BNP) for 2026 er anslått til 0,95 prosent – under målet om 1 prosent. Styret mener at både den private og den offentlige innsatsen på forskning og innovasjon må styrkes fremover. Samtidig bør en større andel av de offentlige FoU-midlene kanaliseres gjennom Forskningsrådet for å sikre kraft og fart i strategiske prioriteringer og fleksibilitet i møte med et utfordringsbilde i rask og kontinuerlig endring.

ÅRSHJUL 2026 – oppdateres gjennom året

Styremøte	Budsjettforslag år +2 (2028)	Budsjett år +1	Årsrapport år -1	Annet fast	Seminar	Annet	Sted
6. februar			Beretning/ Framtidsutsikter		Strategi	Innledende diskusjon om strategi	Lysaker
11.-13 mars			Vedtak	Internrevisjonsplan Porteføljeanalyse			Brussel
23. april	1.utkast					Vedtak strategi og handlingsplan	Lysaker
1. juni	Vedtak			Forberedelse - Etatsstyringsmøte		Porteføljeplan forsvarsevne, sikkerhet og beredskap	Lysaker
2. juni KI 9-11				Etatsstyringsmøte			KD Lysaker
10.sept							Lysaker/ digitalt
22.okt.		Vedtak budsjettforslag 2028				Fellesmøte styret – Porteføljestyreledere	Lysaker
3.des.		Fordeling FoU-budsjett Investeringsplaner				Driftsbudsjett 2027	Lysaker